

γελωτοποιούνται πρόσωπα, καὶ ἀναφέρονται ὡς γεγονότα ἀπλᾶ ὑπόνοιαι, καὶ φεύγετε ἀπὸ τὴν αἵθουσαν μὲ ἓνα ὑπολογισμόν πάντοτε ἐγκληματικὴν διὰ μίαν οἰκογένειαν, καὶ μὲ τὰς ἐντυπώσεις ὅλων τῶν κηλίδων τοῦ συγχρόνου βίου.

Παρέκει εἷς τζέντλεμαν, μὲ λευκὰ χειρόκτια καὶ ἀσταθῆ μόνυελον θέλων νὰ ἐρωτοτροπήσῃ, ἔλεγε τοιαύτας αὐθάδεις μωρίας, ὥστε

ὀριστικῶς κατέταξεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀσιωμαρτῶν τὴν νεαρωτάτην δέσποιναν, τῆς ὁποίας δὲν ἐξηγτηλήθη ἡ εὐγένεια, ἀφοῦ εἶχε τὸν ἥρωϊσμόν νὰ τὸν ἀκούῃ.

"Ἐφερσαν τὸ τσάι" ἦτο θερμότατον, ἀλλὰ δὲν κατῴρθωσε νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ψυχροτάτην ἐντύπωσιν τῆς πληκτικῆς ἐκείνης, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ συνήθους ἀπογευματινῆς ἐπισκέψεως.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

"Ἀπεργία στρατιωτικὴ.— Σκελετὸς κινούμενος.— Μία ἀεροπορικὴ προκήρυξις.— Ἡ Βασιλικὴ θυσία.— Ἡ Θράκη καὶ ἡ Ἀντάν.— Κάλπαι καὶ φωτογραφίαι.— Ἀναμνηστικὰ γραμματόσημα.— Τὰ δράματα «τιμῆς».— Εἰς Ρῶσσοις ζωγράφος.— Ἡ μυῖτα.— Ἰστυτοῦτον ψύχους.— Ὁ βράχος τοῦ Θανάτου

Εἰς διάστημα ἐνὸς μηνὸς τραγωδίαι ἀπροσδόκητος ἐδόνησε τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν. Ὁ στρατὸς τῆς Μ. Ἀσίας προβάλλει εἰς μίαν πρωτοτυποῦν ἀπεργίαν. Ἐκκενώνει τὰ διὰ τόσου αἵματος καὶ χροῆματος κτηθέντα ἐδάφη, ἵτινα ἡ διπλωματία ἐπεδίκασεν εἰς τὸν Κεμάλ. Τὴν ἀποχώρησιν τοῦ στρατοῦ ἐπακολουθεῖ τῶν Μουσουλμανικῶν ὁρδῶν ἐπιδρομή. Καὶ ἡ ἄφροντος συνέπεια: "Ὁλεθρος. Οἱ ἄοπλοι κάτοικοι σφάζονται, τὰ γυναικόπαιδα ἀτιμάζονται, αἱ οἰαίαι πυρπολοῦνται. Ἡ ὠραία Σμύρνη, ἡ νύμφη τῆς Ἰωνίας, ἡ Γκιουρ Ἰσμύρ, οὕτω τὴν ἔλεγαν οἱ ἴδιοι οἱ Τοῦρκοι, ἐξαφνίζεται. Πένθος βαρὺ καλύπτει τὴν Ἑλλάδα.

*

Καὶ ἔρχονται ἐκ Μ. Ἀσίας σωρηδὸν οἱ πρόσφυγες, — ἡμισυ ἑκατομμύριον — τὰ διαφυγόντα τὴν καταστροφὴν θύματα. Ὁ τρόμος καὶ ἡ πείνα ζωγραφίζονται μὲ τὰ ἀπαισιότερα χρώματα εἰς τὰ μάτια τῶν καὶ εἰς τὰ χεῖλη τῶν. Ἄστεγοι, γυμνητεύοντες, ἐξηγτημένοι, θρηνοῦντες τὴν σφαγὴν κάποιου προσφιλοῦς, ἀναμένουν τὴν φιλεύσπλαγγον χεῖρα τὴν σώζουσαν ἐκ τοῦ θανάτου.

*

Ἡ σκηνογραφία ἀλλάζει. Ἐν ἀεροπλάνον κομίζει ἐν ἐπαναστατικὸν κήρυγμα. Ἐρχονται οἱ στρατιῶται διὰ νὰ σώσουν τὴν Θράκην ἀπειλούμενην. Ὁ Βασιλεὺς δεχεται προθύμως νὰ θυσιάσῃ τὸν θρόνον· ὁ λαὸς ἀποδέχεται τὴν Ἐπανάστασιν. Εἰς ὅλων τὴν ψυχὴν ὑπάρχει ἡ ἀμφιβολία διὰ τὴν Θράκην. Ἀλλὰ δὲν ἀργεῖ νὰ ἐνσκήψῃ τὸ σκληρὸν ἄγγελμα. Κατακυροῦται καὶ αὕτη, εἰς τὸν ὑπερφίαλον τῆς Ἀγκύρας ἐπαναστάτην. Αἱ τρεῖς Μεγάλαι Δυνάμεις ἐπιδιψοῦν περικοπήσεις εἰς τὸν κατὰ

τὸν πόλεμον ἐχθρὸν τῶν, τὸν σύμμαχον τῶν Γερμανῶν!

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐκτυλίσσονται μὲ κινηματογραφικὴν ταχύτητα. Καὶ ἡ Ἑλλὰς ὀφίσταται τὴν ἐγκατάλειψιν, συνεχίζουσα τὴν μαρτυρικὴν ἱστορίαν τῆς. Ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσεως ἐχρεωκόπησεν. Οἱ Ἕλληνες δὲν νικῶνται ἀπὸ τὰ ὅπλα τῶν ἀπίστων, ἀλλ' ἀπὸ τὰ βέλη τῶν ἀπαθῶς θεωμένων χριστιανῶν πίπτουν πληγωμένοι.

*

Μετὰ τὴν Μ. Ἀσίαν, ἡ Ἀνατολικὴ Θράκη εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου. Ἐὰν ἐκ τῆς πρώτης, ὑπέκρινοντες εἰς ἀπόφασιν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀπεσύρθημεν, ἐκ τῆς δευτέρας ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς βίας τῶν αὐτῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων τὴν ἐκκενοῦμεν, ἀφοῦ οὐχὶ κατ' ἐντολήν, ὡς τὴν Σμύρνην, ἀλλὰ διὰ τῶν ὅπλων τὴν εἴχομεν ἀπελευθερώσῃ. Καὶ ἡ ἀτυχὴς Θράκη ἐπ' ἀνέρχεται εἰς τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας μὲ ὅλας τὰς τιμὰς, τιμὰς ἐπικηδεύουσ. Καὶ οἱ κάττικοι, ἄθροοι καὶ πανοικεῖς, φεύγουν. Νέα Ἐξοδος ἐν πλήρει Κ'. αἰῶνι.

*

Τὰ δίδυμα ὁδυνηρὰ ἀτυχήματα, τῆς ὑποδουλώσεως καὶ πάλιν τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, πρέπει νὰ μᾶς διδάξουν, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ μειώσουν τὸ ψυχικὸν σθένος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὰ ἔθνη δὲν πρέπει νὰ λιποψυχοῦν ἐν ὥρᾳ ἀτυχιῶν, συνήθων εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ἀλλ' ὑπερήφανα, ἐν ἐγκαρτερήσει νὰ ἀποδίδουν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς παλινρθώσεως. Ἡ Ἑλληνικὴ μάλιστα φυλὴ, ἡ ὁποία ἔχει τὸ ρεκόρ τῶν σκληροτέρων περιπετειῶν, οὐδέποτε ἐκάρθη, οὐδ' ἀπεθαρρύνθη ποτέ, καὶ ἤδη, ὅχι μόνον τάχιστα θὰ ἀνακύψῃ μαχητικῶς, ἀλλὰ θὰ ἐπιβληθῇ, στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἰδίων δυνάμεων, ἐπὶ τῆς θρυλικῆς λόγχης τῆς, πάλιν διὰ τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐπὶ τοῦ προαιωνίου ἐχθροῦ, ὅστις ἀσφαλῶς ἐν μέλλοντι προσεχιστατέρῳ θὰ ἐκδιωχθῇ ἐξ Εὐρώπης, ἐν τῇ ὁποίᾳ

πραχμένει ὡς μία ἀπυγχώρητος ἀνορθογραφία. «Θαρσεῖν χρὴ». Ἰδοὺ τὸ σύνθημα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐνώσῃ πάντας τοὺς Ἑλληνας διὰ τὴν πραχμάτως τοῦ μεγάλου καὶ αἰεζώου πόθου τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος.

★

Ἡ τραγωδία τῆς ἐγκυκλοπαιδείας, τῆς στεγασίας, τῆς διατροφῆς τῶν ἀτυχῶν προσφύγων, διαρκῶς ἐπαυξανομένων εἰς ἀριθμὸν καὶ στερήσεις, ἐκτυλίσσεται ὡς μία δραματικὴ ταινία. Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ ἐν ταῖς λεπτομερείαις τὴν ἐκτύλιξιν τῶν θλιβερῶν γεγονότων, τὰ ὅποια εἰς τοὺς τόπους τῶν προσφυγικῶν συγκεντρώσεων διαδραματίζονται ἐν σιωπηρᾷ ὀδύνῃ. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Περιθάλψεως ἐπιτάσσει οἰκήματα, ἐξευρίσκει ἐργασίαν, τοποθετεῖ ὄργανά, τροφοδοτεῖ μὲ διδραχμὸν ἐπίδομα, ἀλλὰ δὲν ἐπαρκεῖ. Ἡ διασπορά εἰς ὅλα ἀναλογικῶς τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος θὰ ἔσωζε τὴν κατάστασιν, προτοῦ ἐνσκήψῃ ὁ χειμὼν. Θὰ τὰ ἐνίσχυε παραγωγικῶς καὶ θὰ ἀπήλλαξε τὰς Ἀθήνας μίαν ὑπερτροφικὴν συμφορῆσεως. Ὅ,τι δὲν ἔγινεν εἰς τὴν ἀρχήν, ἀρχίζει νὰ γίνεταί βαθυηδὸν τώρα. Κάλλιον ἀρχά...

★

Καὶ πάλιν ἐκλογαί. Τὸ Σύνταγμα καθιεροῖ τετραετὴν περίοδον ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Μία στατιστικὴ δικλῦσεων Βουλῶν θὰ ἀπεδείκνυνεν, ὅτι ἡ ταχθεῖσα θητεία ἔμεινε νεκρὸν γράμμα, γραμμένη στὸ χαρτὶ ἢ κυριολεκτικώτερον εἰς τὸν Συναγχατικὸν Χάρτην, τὸν καὶ Καταστατικὸν λεγόμενον. Ἐλάχισται Βουλαὶ νῦν ὑπάρχουσιν νὰ ἀριθμῇσιν τετραετίαν. Καὶ ἤδη ξεσκεμίζονται οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι, ἀνευρίσκονται τὰ βιβλίδια, συλλέγονται τὰ σφαιρίδια, ἐπισκευάζονται αἱ κάλπαι, ἐτοιμάζονται τὰ προγράμματα τῶν ὑποψηφίων, κλισοδοποιοῦνται αἱ φωτογραφίαι των, τροχίζονται οἱ πύδες των, προαλείφονται αἱ γλῶσσάι των. Οἱ παλαίμαχοι ὑποψήφιοι, αἱ συνθηματικαὶ λέξεις τὰ κομματικὰ ἐμβλήματα ἀναζοῦν. Μία πυρετώδης κίνησις καθ' ἕπαν τὸ Κράτος, ἐνῶ τὰ δάκρυα γεμίζουν ἀκόμη τὰ μάτια τῶν ἐκπατρισθέντων. Τουλάρχιστον νὰ ἀπεδεικνύνοντο ἐκ τῶν καλῶν νέοι ἄνδρες, ἀνωτέρων ἀντιλήψεων, ἰδεολογίας ὑγιούς, κόμματα ἀρχῶν, ἀντὶ τῶν προσωπικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδὲν γενναῖον προήλθεν. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ καὶ παραγωγικαὶ τάξεις, ὁργανωμέναι ἢ ἀναλὰβουσιν τὸν ἀγῶνα. Οἱ ἀγρόται καὶ οἱ ἄστοι ἀποτελοῦν κυρίως τὴν λαϊκὴν δύναμιν. Ἀς ἐνωθῶν καὶ ἢ τὴν χρησιμοποίησιν κατὰ τὰς κρίσιμους αὐτὰς στιγμὰς τῆς Κρατικῆς ἀνασυγκροτήσεως.

★

Ἡ ἐκδοσις νέων γραμματοσῆμων ἐπιβάλλεται. Ὁ προκατακλυσμιαῖος Ἑρμῆς καὶ αἱ

λοιπαὶ ἀρχαιοπρεπεῖς παραστάσεις καιρὸς εἶνε νὰ ὑποχωρήσουσιν εἰς νεωτέρας ἀντιλήψεις. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν τοιῶν Τ προεκήρυξε διαγωνισμὸν μετὰ τῶν καλλιτεχνῶν διὰ νὰ σχεδιάσουσιν ἀναμνηστικὰ γραμματοσῆμα, σχεσίαν ἔχοντα πρὸς ἐθνικὰ γεγονότα ἢ μᾶλλον πολέμικα—δύο τῆς Ἐπαναστάσεως (Ἀγία Λαύρα καὶ Ἐξοδος Μεσολογγίου), τέσσαρα διὰ τοὺς πολέμους 1912 - 1913 καὶ ἐν Μικρασιατικόν. Τὸ τελευταῖον, φυσικὰ, περιέρχεται εἰς ἀχρησίαν. Ἀλλὰ διατὶ ὁ περιορισμὸς αὐτός, μὲ ὀρισμένον γεγονότα; Μία ἐλευθερία ἐμπνεύσεως θὰ ἀπέδιδε καλλιτεχνικώτερα σχέδια. Ἐν γεγονόσι ἱστορικῆς σημασίας θὰ ἀπεικονίζετο ὡς σύμβολον αἰσθητικώτερα ἀπὸ τὰς συνειθισμένας ἀναπαραστάσεις, αἱ ὅποιαι οὔτε διὰ τὴν ἀκρίβειαν τουλάχιστον δὲν διακρίνονται.

★

Ἡ ἀδελφοκτονία διὰ «λόγους τιμῆς» ἀριθμεῖ ὅχι ὀλίγα κρούσματα. Δὲν παρέρχεται μὴν χωρὶς νὰ ἐκτυλιχθῇ εἰς τὰς Ἀθηναϊκὰς ὁδοὺς ἐν «δραχμᾷ τιμῆς». Ὁ γενικὸς κανὼν εἶνε ὅτι ὁ ἀδελφὸς φονεῖ τὴν παραστρατοῦσαν ἀδελφήν. Οὔτε ὁ γονεὺς φονεῖ τὴν κόρην, οὔτε ὁ σύζυγος τὴν σύζυγον, οὔτε ὁ υἱὸς τὴν μητέρα. Τὸ μονοπῶλιον τῆς «ἐκδικήσεως τιμῆς» κατὰ καθιερωθέντα κανόνα, κατ' ἄγραφον νόμον κοινωνικῶν, ἀνέλαβεν αὐτοβούλως ὁ ἀδελφός. Διατὶ τάχα; Ἐχει περισσοτέραν τιμῆς συναίσθησιν ἀπὸ τὸν γονέα, ἢ τὸν σύζυγον; Ἡ ὀλιγώτερον τὸ αἶσθημα τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης ἀπὸ τὴν πατρικὴν ἢ υἱικὴν στοργήν; Ἀλλὰ ποιοὶ εἶνε ἢ τί σημαίνουν «λόγοι οἰκογενειακῆς τιμῆς»; Ἀπλούστατον. Ὁ ἀδελφὸς νομίζει ὅτι ἀτιμάζεται, ἐὰν ἡ ἀδελφή του παρεξέκλινε. Καὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ κόρης, ἔστω. Ἀλλ' αἱ ἀδελφικαὶ σφαῖραι κυρίως ἀπευθύνονται κατὰ τῆς ὑπάνδρου ἀδελφῆς, ἐρήμην τοῦ συζύγου.

Εἰς σύζυγος μάλιστα, τῆς τελευταίας ἐν τῇ Ζηππεῖῳ ἀδελφοκτονίᾳ, διεμαρτυρήθη, ὑπεραμυνθεὶς τῆς τιμῆς τῆς συζύγου του. Ἀλλή ἡ τιμὴ τῆς ἀδελφῆς, καὶ ἄλλη ἡ τῆς ὑπάνδρου ἀδελφῆς, φερούσης μάλιστα ἄλλο ὄνομα. Ἐὰν ὅλοι οἱ ἀδελφοί, οἱ γονεῖς, τὰ τέκνα κατέφευγον εἰς τοιαύτας ὑπερβολὰς, αἱ πόλεις θὰ μεταβάλλοντο εἰς νεκροταφεῖα. Αἱ λαϊκὰ ἀντιλήψεις, ὅσαι ἔχουσιν μέσας τῶν ἑνα Μεσαιωνισμὸν, — εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις συμβαίνουν κυρίως τὰ δόγματα τιμῆς, — ἀρχίζουν ὁλονὲν νὰ ὑποχωροῦν εἰς τὸν σημερινὸν περὶ ἀτομικῆς ἐλευθερίας πολιτισμὸν. Ὑποδοχθεὶς δὲ τὸ ἔγκλημα τῆς τιμῆς ἢ ἀτιμωρησίας τῶν ἐνόχων, θεωρουμένων ὡς «ἡρώων», ἐνῶ εἶναι ἀπλοὶ ἐγκληματίαι, μὲ αἰώνια θύματα τὰς γυναῖκας.

★

Εἰς ἕνα διάδρομον τῶν «Ὀλυμπίων», ἀπόφοιτος τῆς ἐν Περτροπόλει Ἀκαδημίας τῶν

Καλῶν Τεχνῶν, πρόσφυξ Ρῶσπος ζωγράφος, ὁ κ. Ε. Δοῦνκελ, ἐκθέτει ἔργα ζωγραφικῆς. Ἐκτὸς προσωπογραφιῶν τινων, πολὺ καλῶν, οἱ ἄλλοι πίνακες τοῦ μᾶλλον διχασμητικῆς εἰκονογραφίαι· οἱ πλεῖστοι, ἀνάγονται εἰς ἀπεικονίσεις σκηνῶν Ἀτατολικῶν ἡθῶν, παρχμυθίων τῆς Χαλιμᾶς ἐξωτικαὶ εἰς σχήματα, εἰς χρώμα. Ἡ ἐκθεσις τοῦ κ. Δοῦνκελ ἔχει σημασίαν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς παρχδόξου τεχνοτροπίας καὶ ἀτομικότητος.

*

Ἡ μουσικα. Ὁ Φρανσουᾶ Κοππὲ ἔχει γράψει ἓνα χαριτωμένον μονόλογον. Τὸ ἐνοχλητικὸν αὐτὸ ἔντομον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει κανένα προορισμὸν ἐν τῇ φύσει, ἀπειλεῖ νὰ γίνῃ θέμα ὅχι κομμικοῦ μονολόγου, ἀλλὰ τραγικῆς ἐπιδημίας. Οἱ ἱατροὶ ἀνησυχῶς προσβλέπουσιν εἰς τὴν κατὰ πληκτικὴν αὐξήσειν τῆς μουσικῆς, ἥτις ἰδίως εἰς τὰς κατασκευαστικὰς τῶν προσφύγων κατὰ μᾶζας σχεδὸν ἐνδιακτιᾶται. Καὶ ἐπειδὴ ἡ μουσικα εἶνε φορεὺς μικροβίων, ὁ πολλὰ πλασιασμὸς γεννᾷ κινδύνους μολυσματικῶν νόσων. Αἱ μουσικαί, κατὰ τὰς διαβρώσεις τῶν ἱατρῶν, παρηκολούθησαν τοὺς πρόσφυγας, φεύγουσιν καὶ αὐταὶ τοὺς Κεμαλικούς, ἐνῶ θὰ ᾗτο φυσικώτερον εἰς αὐτοὺς τοὺς σώματι καὶ ψυχῇ βρωμεροῦς νὰ μείνουν προσκεκολλημένοι.

*

Παντὸς εἶδους ἰνστιτούτα ἕως τῶρα ἔχουν γίνῃ. Κανεὶς ὅμως δὲν θὰ ἐφαντάζετο καὶ ἰνστιτούτον διεθνὲς . . . ψυχους. Καὶ ὅμως ἰδρύθη ἐν Παρισίοις. Ἡ ἐνέργειά του περιλαμβάνεται εἰς ἑπτὰ κεφαλαιώδη ἄρθρα. Πρόκειται κυρίως περὶ δικτηρήσεως τροφίμων καὶ κυκλοφορίας αὐτῶν, περὶ παρχγωγῆς τεχνητοῦ ψυχους, θὰ ἐπακολουθήσουν δὲ καὶ διεθνῇ συνόδῳ. Εἰς τὰ ἄρθρα αὐτὰ ἐν δὲν εἶδομεν, τὸ ὅχι ὀλιγώτερον σπουδαῖον τῶν ἄλλων. Τὴν

ἀμυναν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τοῦ ψυχους καὶ τῶν παρχμартουσων συνεπειῶν, διὰ τὴν εὐρεσίαν εὐθυνης καὶ παρχείρου θεομάνσεως τῶν οἰκίων καὶ ἐργοστασίων κ.λ.π. Ἀπ' ἐνκντίας τὸ Ἰνστιτούτον θὰ φροντίσῃ διὰ τὰ ψυγεῖα. Περισσότερον διὰ τὰς τροφάς, παρχὰ διὰ τὸν ἀνθρώπον, ὅστις, ριγῶν, θὰ τὰς τρώγῃ. Ὑποθέτω, ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ κληθῇ νὰ μετὰσχῃ τοῦ διεθνους Ἰνστιτούτου. Ὡς εἰδικούς, πρέπει νὰ ἀποστείλῃ τοὺς κ.κ. Ἀννινον καὶ Λάσκερην, διὰ νὰ ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἐν ἄλλο στοιχείῳ παρχγωγῆς τοῦ κρύου, τὸ καλκμποῦρι.

*

Ὁ παλαιὸς γνώριμος τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Ἀχιλλεὺς Μαδρᾶ ἐπανῆλθεν, ὅχι διὰ νὰ παῖξῃ τὸν «Ἐμπορον τῆς Βενετίας» ἢ τὸν «Μάκβεθ», ἀλλὰ διὰ νὰ δείξῃ εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν Ἀθηναϊκῶν κινηματογράφων μίαν ὑπαρχέωσιν, νὰ φροντίσουν διὰ τὴν ἐγγώριον παρχγωγὴν ταινιῶν. Ἐχομεν τόσα τοπεῖα, τόσας ἀρχαιοτήτας, τόσα ἔθιμα, ὥστε νὰ κινηματογραφηθοῦν ὠραιόταται καὶ ἐνδιαφέρουσαι ταινίαι, αἱ ὁποῖαι ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, θὰ ἡδύναντο νὰ προβληθοῦν εἰς ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν. Ἡ ταινία τοῦ κ. Μαδρᾶ—Ajax Film—συνδυάζει τὰ ἀρχαῖα τοπεῖα καὶ τὰ Ἀνατολικὰ ἥθη. Ὁ «Βράχος τοῦ Θανάτου» εἶνε φίλμ καλλιτεχνικὸν ἀπὸ πάτης ἀπόψεως, ἡ πρώτη καλλιτεχνικὴ ταινία ἐν Ἑλλάδι ἐκτελεσθεῖσα. Ἡ σκηνοθεσία καὶ ἡ ὑπόκρισις λίαν ἐπιτυχεῖς. Συγγραφεὺς, σκηνοθέτης, ἐκτελεστής ὁ κ. Μαδρᾶ. Θὰ ἐπρεπε νὰ προσληθῇ ὡς διευθυντῆς μεγάλῃς Ἑλληνικῆς κινηματογραφικῆς ἐταιρείας τινῶν, εἰς τὴν ὁποῖαν ὠρισμένως θὰ ἔκαμνε θάματα, θὰ ᾗτο δὲ ἐπωφελὴς ἡ ἐπιχείρησις καὶ ἀπὸ Ἑθνικῆς προπαγανδιστικῆς ἀπόψεως.

ΔΑΦΝΙΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ὁ κ. Λαυράγκης εἶχε τὴν ἐπιτυχὴ ἔμπνευσιν νὰ κατάρτισῃ ὠδικὸν ὅμιλον, ὅστις ἐτραγούδησε εἰς συνεχεῖς συναυλίας τραγούδια τῆς Ἑλλ. καντάδας μετ' ἀρίστους ἐκτελεστάς συνοδείας μανδολινάτας καὶ πιάνου, καθ' ἃς οἱ ἴδιοι συνθέται διηύθυνον τὴν ἐκτέλεσιν. Τραγούδια ποῦ ἐνεθουσίασαν, συνεκίνησαν, ἔτερψαν ὁλοκλήρους γενεάς ἀπὸ τῆς Ἀνεξαρτησίας μέχρι σήμερον, ποῦ ἐψάλλοντο εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τὰς αἰθούσας, ἀπὸ γλεντζῆδες καὶ ἐρωτευμένους ἠκούσθησαν ἔπειτα ἀπὸ τόσα ἔτη, μετ' ἓνα πόθον νοσταλγίας. Ὑπάρχει τόσον ὕλικόν εἰς λαϊκὰς μελωδίας καὶ τραγούδια τῶν Ἑλλήνων μουσουργῶν,

ὥστε ἐπὶ ἔτη νὰ τροφοδοτεῖται μία μουσικὴ ὠδικὴ ἐνωσις.

— Διὰ δύο πρωτότυπα ἔργα τῆς ληξάσης περιόδου ἐγένετο ἱκανὸς λόγος. Δι' ἐν ψυχολογικὸν καὶ δι' ἐν λαϊκόν. Διὰ τὸ «Ἀνθρώπινον» τοῦ κ. Ξενοπούλου καὶ διὰ τὸ «Κετσεν... Σίμμου» τοῦ κ. Πρινέα. Τὸ πρῶτον στρέφεται περὶ τὴν ψυχικὴν ἀγωνίαν ἐνὸς καταδικασμένου ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης εἰς θάνατον καὶ τὸ δεύτερον εἶνε ἀναπαράστασις ἡθογραφικῆς τῆς λαϊκῆς τάξεως, ἥς μία κόρη παρχσύρεται ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατικὴν νεολαίαν.